

INTERPELLATION TILL STATSRAÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2023-04-21
Besvaras senast
2023-05-05

Till statsrådet Andreas Carlson (KD)

2022/23:321 Bostadspolitiken och situationen på bostadsmarknaden

Politik gör skillnad och kan förändra. Men förändring kräver att rätt politiska beslut tas och att tillräckligt med resurser avsätts, om det är vad som krävs för att genomföra reformer som leder framåt.

Regeringen och bostadsministern tar dock inga rätta beslut. Regeringen tar i själva verket inga beslut alls när det gäller bostadspolitiska reformer. Det enda regeringspartierna faktiskt gjort är att avveckla de stöd som tidigare fanns för att öka nybyggnation och renoveringar av flerbostadshus. Och det gjordes innan regeringen ens tillträdde.

Vänsterpartister var inte de enda som noterade att det redan i Tidöavtalet saknades skrivningar om bostäder. När regeringsförklaringen kom var det samma sak. Och så har det fortsatt.

Den som gick in på regeringens hemsida i slutet av januari kunde läsa om ”Regeringens första 100 dagar för landsbygd och infrastruktur”. Under delen som tar upp bostadspolitiken hade regeringen kort och gott lagt ut samma pressmeddelande som skickades ut 100 dagar tidigare. Samma pressmeddelande som skickades ut när regeringen skapade sitt departement fick alltså 100 dagar senare stå för beskrivningen av vad som hänt under de 100 dagarna. En aning surrealistiskt, kan tyckas.

I dag, när snart ytterligare 100 dagar passerat, har regeringen på det bostadspolitiska området bara lyckats leverera ett utredningsdirektiv som syftar till att göra det enklare att vräka oskyldiga barn som bor i hyresrätt och ett annat som syftar till att göra tillgängligheten i studentbostäder sämre för elever med funktionsnedsättning. Inte mycket att skryta om, med andra ord.

Allt detta sker samtidigt som vi har gått rakt in i en djup byggkris. ”Bostadsbyggandet går mot en total kollaps.” Så dramatiskt beskrivs läget i byggbranschen. Läget är akut sedan tidigare, men nu flaggar samtliga prognoser för långt mer än en halvering av byggstarterna redan i år – från över 70 000 byggstartar år 2021 till mellan 25 000 och 30 000 byggstartar i år. Särskilt hårt drabbat spås Storstockholm bli. Där bekräftar länsstyrelsen att vi är på väg ned mot 1990-talets krisnivåer; bostadsbyggandet i huvudstadsregionen beräknas bli hela 80 procent lägre i år jämfört med 2021.

I årets vårbudget fortsätter regeringen att blotta sin totala oförmåga att hantera den akuta situationen. Inte ett enda initiativ har kommit som visar att regeringen och bostadsministern förstår allvaret i situationen, något som inte bara Vänsterpartiet uppmärksammat. Snart sagt hela Byggsverige dömer ut regeringens icke-politik. Fler och fler undrar högljutt varför bostadsministern inget gör, och efter presentationen av vårbudgeten följde inte ett enda positivt ord. Byggmaterialhandlarnas reaktion löd: ”Reformer på bostadsmarknaden lyser med sin frånvaro.” Veidekke, som länge varnat för storm inom bostadsbyggandet, talar nu om orkan i stället: *Kollaps för bostadsbyggandet* heter deras senaste rapport, som talar om en samhällsbyggnadskris av stora mått. Ungdomsorganisationen Jagvillhabostad.nu ifrågasätter regeringens önskan att bidra till en ännu högre belåningsgrad bland unga och efterlyser i stället ”en aktiv statlig bostadspolitik som med ekonomiska hjälpmedel och målsättande riktlinjer hjälper kommunerna och byggföretagen att bygga bort bostadsbristen”. Frågan som Jagvillhabostad.nu ställde till Sveriges regering var: ”Vad väntar ni på?”

Tystnaden från bostadsministern är talande. Inga förslag finns. Icke desto mindre fortsätter det akuta läget. Ungdomar har fortfarande ingenstans att bo. En allt större andel av befolkningen är hemlös. Fler barn vräks. Hyror, matpriser, elpriser och inflation fortsätter öka. Svenskarnas höga skuldsättning skapar allt större problem i takt med att räntorna höjs. Människor blir allt fattigare. Och mitt i allt detta är regeringens hela bostadspolitik formulerad i en enda mening: ”Fler ska äga”.

Det måste vara bekvämt att som regeringen helt sakna kontakt med verkligheten.

Bostadsbyggandet i Sverige har kollapsat. Sverige riskerar att gå in i en långvarig samhällsbyggnadskris som hotar det gröna industriskiftet i norr och arbetsmarknaden i Sveriges storstadsregioner. Bostadsbolagen har inte hållit i alla de miljarders miljarder som de håvat in under alla goda år det senaste decenniet utan kräver nu att hyresgästerna ska betala för kommande räntehöjningar och annat. Problemen hopar sig.

Regeringens universella ”svar” på allting är att den vill ”minska inflationen”. Men det räcker inte.

Nu skulle jag vilja stämma upp i den kritiska kören och fråga bostadsministern:

Vad väntar ni på?

Mot bakgrund av vad som anförts ovan vill jag fråga statsrådet Andreas Carlson:

1. Vilka åtgärder avser statsrådet att vidta för att bidra till att bostadsbyggandet ökar?
2. Hur avser statsrådet att möta bostadsbristen för de mest ekonomiskt utsatta hushållen, som de facto inte kan köpa ett småhus eller annat ägt boende?
3. Med tanke på situationen på bostadsmarknaden och på det ekonomiska läget, vilka bostadspolitiska åtgärder avser statsrådet att vidta så att hushållen inte blir ännu mer skuldtungda än i dag?
4. Vad avser statsrådet, inom sitt ansvarsområde, att göra på kort sikt för att säkerställa att barn i familjer som i dag är i farozonen inte ska vräkas från sina hem?

.....

Malcolm Momodou Jallow (V)

Överlämnas enligt uppdrag

Lena Lindbäck